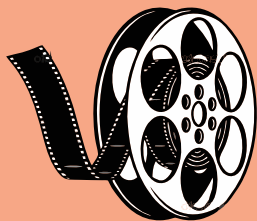

Kanické listy

2/2021 červen

Letní kino

Milí čtenáři,

držíte v rukou letní, téměř prázdninové vydání Kanických listů. Před námi je zasloužený čas odpočinku na sluníčku od každodenních povinností. Co takhle strávit pár příjemných chviliek volna v naší společnosti? Vydejte se se mnou na průzkum, co vám tentokrát nabízíme.

Červenou linkou čísla je **letectví**. Věřte mi, sama jsem netušila, kolik příspěvků na dané téma se může sejít... Ani se nám sem vše nevejde! Chcete vědět, který soused létá na paraglidu? Zajímá vás, kdo má vymakané malé i větší modely létajících strojů? A jak si s létáním rozumí hasiči? Pusťte se do čtení a zjistíte více.

Čtenářsky velmi oblíbenou se stala rubrika „**Kam na výlet**“. Vydáme se objevovat studánky v okolí Kanic. Schválně, kolik jich zvládnete během prázdnin navštívit? Podělte se s námi o povedené letní fotky. Nejzdařilejší díla z výletů zveřejníme v některém z budoucích čísel listů.

Kultuře ani sportu uplynulé období moc nepřálo. Přesto se pár akcí uskutečnilo a my jsme je pro vás zdokumentovali. V nejbližších týdnech se můžete těšit na kulturní novinku – letní kino v Kanických lázních. Věřím, že se sejdeme v hojném počtu.

Na zadní straně pak jako vždy najdete program dalších tradičních akcí. Doufejme, že tentokrát už se vše plánované uskuteční.

Zveme vás na pouť prostorem i časem. Doslovně putovat budeme po tradiční svatojakubské cestě, která vede kolem Kanic. Druhá pouť nás zavede do historie podnikání a řemesel v naší obci. Věděli jste, že opuštěný chátrající dům na Dolním konci býval dříve vzkvétající stolařskou dílnou?

Po náročných měsících plných restrikcí se všichni těšíme na bezstarostné lenošení a nabírání sil. Ať už dovolenou strávíte doma na zahradě, nebo na cestách po blízkém, či vzdálenějším okolí, budeme rádi, když k vaší pohodě přispěje alespoň malou troškou i toto letní číslo.

Přeji vám krásné a pohodové letní dny. Úsměv na tváři a pohodu v duši ☺

za redakci Kristina Makovská Dostálová

Obsah čísla

Slovo starosty	3	Hasiči	20
Zprávy kanického zastupitelstva	4	Z farnosti	21
Z historie – Letecké nehody	6	Sport v obci	22
Téma – Létání	7	Kam na výlet	23
Kanická řemesla a koníčky	11	Meteookénko	27
Zprávičky z MŠ a ZŠ	14	Kalendář akcí	28
Kultura	18		

Slovo starosty

Vážení a milí sousedé,

všechny vás moc zdravím v tomto letním období. Pomalu se vracíme k normálnímu životu, na který jsme byli zvyklí před koronavirovou pandemií. Protikovidová opatření se začala pomalu uvolňovat, děti zamířily zpátky do škol a školek a my můžeme opět trávit čas se svými přáteli a sousedy.

Předpokládám, že obecní zpravodaj čtou především naši občané, kterým záleží na vzhledu naší obce a není jim lhostejné, v jakém prostředí žijí. V poslední době totiž dochází v obci k ničení společného majetku (na školním hřišti, u obecního úřadu a také u lesního hřiště). Žádám proto všechny naše i ostatní občany, aby se k obecnímu majetku chovali s respektem. Dále pak i rodiče, aby se více zajímali o volnočasové aktivity svých dětí. ☺

V současné době probíhá oprava podlahy garáže v hasičské zbrojnici, na kterou jsme získali dotaci z rozpočtu Jihomoravského kraje.

Dlouho očekávaná oprava místních komunikací byla zahájena a v červnu již bude dokončena.

A jak už si mohli někteří z vás povšimnout, u obchodu byl nainstalován samoobslužný výdejní Z-BOX Zásilkovny. Svoji zásilku přepravovanou touto společností si tak můžete kdykoliv vyzvednout.

Zanedlouho tu máme opět letní prázdninové dny, a proto mi závěrem dovoluji popřát všem, ať jsou plné sluníčka, klidu a pohody.

Vlastimil Minařík, starosta obce

Pranostiky od června do září

Karel Hynšt

Červen studený – sedlák krčí rameny.

Svatá Tonička mívá často uplakaná očička (12. 6.).

Když červenec pěkně hřeje, o Vánocích se zima zaskvěje.

Kolik žita narostlo do sv. Kiliána, tolik už ostane (8. 7.).

Když na svatou Annu mravenci pilně lezou a dělají si kopky, hádá se na tuhou zimu (26. 7.).

Když je v srpnu ráno hodně rosy, mají z toho radost vosy.

Fouká-li na Bartoloměje z Moravy, vorej sedláče pomali, fouká-li na Bartoloměje vítr z Čech, pak si sedláčku s oráním pospěš (24. 8.).

Září, na léto jde stáří.

V jakém počasí jde jelen k říji, v takovém se o Michalu vrací (1. 9.).

Svatý Václav víno chrání, po něm bude vinobraní (28. 9.).

(zdroj: <http://www.pranostika.cz/>)

Vážení občané, opět vám přinášíme stručné shrnutí některých důležitých rozhodnutí zastupitelstva obce (ZO) za předešlé měsíce. Podrobnosti naleznete v zápisech ze zasedání zastupitelstva obce zveřejňovaných na webu obce zde: <https://www.obeckanice.eud.cz/usneseni-ze-zasedani/>

Usnesení číslo 2/2/2021:

ZO schválilo příspěvek na činnost v roce 2021 ve výši 7 000,- Kč pro Český svaz včelařů, ZO Blžovice nad Svitavou.

Usnesení číslo 2/4/2021 a 2/5/2021:

ZO schválilo smlouvu s obcí Řícmanice o výpůjčce hrobového místa na hřbitově Řícmanice za účelem zřízení obecního hrobu obce Kanice a dohodu s obcí Řícmanice o zajištění provozování veřejného pohřebiště (hřbitov Řícmanice) pro občany obce Kanice za úhradu 44 000,- Kč za jeden rok.

Usnesení číslo 2/10/2021:

ZO schválilo objednávku firmě WOOD Kanice na opravu dřevěných mantinelů hřiště na Bukové ve výši 103 883,- Kč vč. DPH.

Usnesení číslo 3/2/2021:

ZO schválilo veřejnoprávní smlouvu o poskytnutí návratné finanční výpomoci ve výši 59 423,- Kč pro spolek Tady to mám rád, z.s., a to za účelem zaplacení části kupní ceny na pořízení nemovitostí v obci Mokrý-Horákov, v nichž bude příjemcem v rámci projektu Nový domov vybudována a následně provozována registrovaná celoroční pobytová sociální služba komunitního charakteru pro osoby s poruchou autistického spektra.

Usnesení číslo 3/4/2021:

ZO schválilo smlouvu o dílo na opravu podlahy hasičské zbrojnice Kanice, čp. 165, se společností JOK a.s. v hodnotě 641 122,- Kč vč. DPH.

Usnesení číslo 3/5/2021:

ZO schválilo smlouvu o přezkoumání hospodaření obce Kanice za rok 2021 se společností BILANCE ALFA s.r.o. v hodnotě 42 350,- Kč vč. DPH.

Usnesení číslo 3/6/2021:

ZO schválilo smlouvu na zhotovení a provoz nových webových stránek obce Kanice se společností Obce na webu s.r.o. v hodnotě 26 000,- Kč vč. DPH za zhotovení webové prezentace a 595,- Kč za provoz webu.

Usnesení číslo 3/8/2021:

ZO schválilo finanční příspěvek na pořádání akcí pro děti a provoz v roce 2021 ve výši 25 000,- Kč pro spolek Kanička.

ZO vzalo na vědomí informaci o sjednání smlouvy na zhotovení a dodání šatních skříněk pro ZŠ Kanice od firmy Moderní škola s.r.o., ve výši 678 409,- Kč vč. DPH (zadavatelem je v tomto případě ZŠ a MŠ Kanice).

V Kanicích je nově k dispozici Z-BOX společnosti Zásilkovna! Z-BOX je samoobslužné výdejní místo Zásilkovny, díky kterému už nikdy nemusíte být jako na trní a čekat, až vám zavolá kurýr. Cena doručení je stejná jako při doručení na výdejní místa. Zatím lze zásilky vyzvedávat, brzy snad bude možné zásilky přes Z-BOX také posílat.

Jak to funguje?

- Nakupte v e-shopu, který spolupracuje se Zásilkovnou.
- V košíku zvolte doručení na výdejní místo a ze seznamu vyberte kanický Z-BOX.
- Vyčkejte na informaci, že řidič doručil zásilku do zvoleného Z-BOXu.
- Zásilku si můžete vyzvednout kdykoliv, většina Z-BOXů funguje non-stop.
- K otevření Z-BOXu stačí mobilní aplikace Zásilkovna. Po příchodu k Z-BOXu se aplikace automaticky spáruje s vaší schránkou. Pomocí tlačítka v detailu zásilky ji otevřete. Pak už stačí jen vyzvednout zásilku a zavřít schránku. Zásilky na dobírku pomocí aplikace zaplatíte a pokud se vám nehodí datum vyzvednutí, můžete ho standardně prodloužit.

Více informací najdete zde: <https://zbox.zasilkovna.cz>

Všichni sportu chtějí jedinci z řad mládeže i dospělých mohou již plně a bezpečně využívat nové street workoutové hřiště, které je situováno u malého víceúčelového hřiště na Bukové.

Byl dosypán kačírek, který slouží jako bezpečná dopadová plocha. Přibyla také informační cedule s provozním řádem a návodem na cvičení. Cedule je umístěna na víceúčelovém hřišti, které dostalo krásný nový plášť.

Stoly na stolní tenis, které stály na místě původně, pořád slouží svému účelu, jen byly přesunuty. Jeden najdete u **Hasičky** a druhý zatím čeká na renovaci v hostinci **Na Gumce**.

Moc mě těší, když vídávám na workoutovém hřišti kanickou mládež a vždy si připomenu rčení „**ve-zdravém těle zdravý duch**“. Na závěr tedy přeji všem hodně zdraví – jak fyzického, tak i duševního!

Zažít Kanice jinak 2021

Hana Rakšány

Milí čtenáři,

znovu vás letos s radostí zveme na připravovaný sousedský festival **Zažít Kanice jinak**, který se bude konat **18. září 2021**. Držme si palce, aby nám okolnosti přály a my se mohli opět setkat v několika osvědčených lokalitách a strávit společné chvíle nejen plné hudby, pohody, dobrého jídla, pití, slova i nálady, ale znovu přispět i ke zvelebení naší vesnice.

Máte chuť se zapojit coby účinkující, nebo předvést svůj um či oblíbeného koníčka? Máte zájem posílit organizační tým? Můžete se ozvat již nyní na redakční adresu redakce@obeckanice.eu, nebo osobně **Kristině Dostálové** a **Haně Rakšány**. Veškeré zájemce o aktivní účast budeme včas informovat o organizaci akce.

Předem děkujeme za spolupráci a těšíme se na přípravu této jedinečné příležitosti, jak společně smysluplně strávit čas a poznat Kanice zase jednou jinak.

Jedním z témat těchto Kanických listů je letectví. Bohužel i tento "obor" má i své stinné stránky, mezi které se řadí letecká neštěstí a havárie. V okruhu čtyř kilometrů od naší obce máme dva takové pomníčky, které nám tato neštěstí připomínají. Jeden připomíná událost z konce 2. sv. války, druhý událost o pár let mladší. Obě dvě události jsou od počátku opředené jakýmsi tajemnem. Tajemství první události bylo po 33 letech odhaleno, to druhé trvá...

Případ č. 1: Hrdinná sovětská letkyně...

Ze zápisů pana Josefa Pidry (1927–2011):

„25. duben 1945: ... Krátce po poledni přiletěla nad babická pole od Ochozu 3 ruská letadla. Německá protiletadlová palba jedno letadlo zasáhla. Letadlo explodovalo, odlomilo se od něho jedno křídlo, které krouživým letem zapadlo někam do lesa, letadlo pak dopadlo na pole u silnice do Křtin a shořelo...“

V kráteru na poli pana Beránka z Babic z ohořelých zbytků lebký s údajnými ženskými vlasy (zřejmě materiál z tapecírunku sedadla letadla) a identifikovaných zbytků ženského oděvu tehdy naznali, že se jednalo o letkyni. Hrdinná sovětská letkyně pak v roce 1960 dostala pomník, jehož dominantou byla ženská hlava s vlajícími vlasy a nápis:

**ZDE PADLA
V POSLEDNÍCH DNECH VÁLKY
V ROCE 1945
SOVĚTSKÁ LETKYNĚ
ČEST JEJÍ PAMÁTCE**

Velká sláva, účast 14členné sovětské delegace...

Bohužel se ale našli rýpalové, kteří zjistili, že v daném čase ani jedna sovětská letkyně v 177. gardovém pluku 14. gardové stíhací divize 5. letecké armády nebyla... To posléze potvrdily i odtajněné vojenské archivy:

„Dne 25. dubna 1945 bylo v prostoru Brna sestřeleno pět sovětských letadel... Jeden letoun byl sestřelen nepřitelem a explodoval v prostoru obce Ochoz devět km od Brna. Byl pilotován gardovým poručí-

kem Alexejem Ivanovičem Menšikovem... Šlo o letoun La-7, číslo 1033.“

V roce 1978 probíhala akce „Pátráme po osudu neznámých sovětských letců“. Jako 16letý výrostek jsem někde zjistil, že se má vykopávat letadlo s letuškou u Babic, tak jsem se tam vydal očumovat. Když jsem dorazil, bylo pole naproti pomníku letušky na různých místech rozkopané, hromada dřev a jako výsledek průzkumu staré hrnce, rezavá radlice, kus korby a jiné součásti zemědělské a jiné techniky... U pole se do krve hádalo několik babických důchodců (pamětníků), kteří se přeli, kde by se mělo kopat. Rozptyl byl veliký... Já jsem se tehdy výsledku nedočkal, ale ve finále se letadlo i zbytky pozůstatků pilota našly. Dokonce se našla i část překližky s ještě čitelným identifikačním číslem letadla.

A tak se řešil problém, co udělat s bájnou letuškou a pomníkem. Zapomenout? Zbourat a postavit jiný? Nakonec pomník zůstal a vyměnila se jen pamětní deska. Co je na ní napsáno? Inu, běžte se podívat...

Případ č. 2: Sabotáž, nebo „normální“ letecké neštěstí?

Večer 25. září 1951 havaroval nedaleko železniční trati pod Babicemi n. Sv. letoun leteckého dopravního pluku typu C-47A-20-DK, výrobní číslo 12948, zaregistrovaný jako D-17. Letoun, který po startu z brněnských Černovic odlétal směrem na Prahu, zaznamenal krátce po startu poruchu a vrátil se zpět do Brna. Na palubě byli kapitán František Rezek, kapitán Stanislav Roubíček (1. pilot), kapitán Miroslav Veselý (2. pilot), poručík Jiří Honek (navigátor) a podporučík Štěpán Chytil (palubní mechanik). Nehodu nikdo nepřežil.

Podle svědectví mělo letadlo letět v malé výšce a rychlosti nad železniční zastávkou Babice n. Sv. se zapnutým světlometem. Jeden z motorů byl v plamenech. Pilot měl pravděpodobně v úmyslu nouzově přistát, avšak v cestě se vynořil první kopec s železničním tunelem. Stroj prudce vzlétl, ale po přeletění i druhého vrchu se zřítil mezi železniční trať a řeku Svitavu. Při nárazu se odlomilo jedno z křídel a přeletělo železniční násep.

Při šetření havárie se zjistilo, že jeden z motorů postrádal vrtuli, která byla později nalezena v říčce Punkvě. Do vyšetřování havárie se také díky podezření ze sabotáže zapojilo Obranné zpravodajství. Před tímto letem byl totiž v letounu přepravován z Prahy do Brna divizní generál Josef Hanuš, který patřil mezi hlavní odpůrce československých letců z Anglie a také se podílel na jejich perzekuci. Výsledky vyšetřování nedospěly k žádným závěrům.

Na místě havárie byl posléze vztyčen pomník s bronzovou deskou, která obsahovala datum havárie a jména členů posádky. 6. října 2001 byla na původní místo bronzové destičky umístěna nová deska ze žuly, která nahradila prázdné místo po předešlé, která byla odcizena.

Pomník najdete za řekou Svitavou na levé straně silnice vedoucí z Bílovic n. Sv. do Adamova, naproti vyústění Rosenauerovy cesty od Kanic a naproti Myší díře (Ganglofova cesta).

Památník nehody z roku 1951.

Téma – létání

Drony a nová pravidla

Jan Beran

S rostoucí popularitou dronů a jejich relativní jednoduchosti obsluhy v porovnání s jinými typy létajících modelů se s nimi setkáváme stále častěji. Někdy jsou nám dobrými pomocníky či neodmyslitelnou zábavou při zaslouženém odpočinku. Pomáhají nám pořizovat krásné fotografie z nebývalých perspektiv, jindy nám pomáhají odhalovat problémy na nedostupných střeších. Jindy jsou nám zase přítěží v narušování soukromí.

Není zrovna příjemné, pokud člověk v podvečer zapluje do křesla na terase a celodenní dřinu na zahradě se chystá spláchnouti lahodným zlatavým mokem. A tu – bzzzzz, na sousedním pozemku se od země odlepí dron, zůstane viset deset metrů nad zemí, spokojeně si bzučí a vy máte pocit, že podvěšená kamera musí zákonitě dokumentovat váš odpočinek v nedbalkách. Nakonec dron drže odbzučí přes vaši zahradu, aby se ztratil za hřebenači střech.

Scéna naštěstí ne úplně častá, ale ruku na srdce, kdo alespoň jednou nezažil něco podobného. Rizika spojená s provozem dronů mohou jít ovšem mnohem dál, než je nedostatečná ohleduplnost. Jsou zdokumentovány případy, kdy mezinárodní letiště a cestující na nich utrpěli citelné finanční ztráty cíleným narušením vzdušného prostoru.

Těmto situacím se snaží předejít nová pravidla platná od roku 2021 (dostupná na www.caa.cz, sekce Provoz/Bezpečnostní letadla). Její obsah představuje harmonizaci s pravidly EU (*Regulation (EU)*

2019/947 a *Regulation (EU)2019/945*, dostupné na www.easa.europa.eu), což jednak zvyšuje šance na důkladné zhodnocení dopadů provozu na bezpečnost občanů a zároveň usnadňuje bezstarostné létání na zahraniční dovolené, neboť kromě shodných pravidel má mezinárodní platnost v EU i pilotní oprávnění. Směrnice hovoří obecně o bezpilotních prostředcích, ale pro jednoduchost a četnost výskytu budeme mluvit o dronech a speciálně o kategorii „Open“.

Jednou ze změn je především nutnost absolvovat online test, na základě jeho úspěšného složení dostává pilot registraci. Bez registrace je možné provozovat pouze hračky a drony kategorie C0, které nemají podvěšenou kameru a při pádu nebo nárazu nejsou schopny vyvinout energii větší než 80 J. Sem spadá relativně málo dronů. Většina komerčně dostupných dronů spadá do kategorií C1 a C2, větší modely pak do C3 a C4. Na všechny tyto zmíněné je potřeba pilotní registrace. Modely jsou rozřazeny především podle fyzických parametrů, které přibližně odpovídají velikosti případných škod. Všechny drony musí být zároveň označeny jednoznačným registračním číslem, které identifikuje provozovatele (tedy např. majitele staršího 16 let).

Další formou rozdělení jsou provozní kategorie značené A1 až A3, které vymezují, co můžu s dronem dělat. Modely C0 a C1 mohou být provozovány pouze v kategorii A1, dron C2 v kategorii A2 nebo A3 a drony typu C3 a C4 pouze v kategorii A3.

Provoz v kategorii A1 především vyžaduje, aby pilot nepřelétával nad shromážděním osob a pro typ C1 dokonce, aby nepřelétával ani nad nezapojenými osobami (osobami, které se neúčastní provozu UAS, nebo které nejsou obeznámeny s pokyny a opatřeními provozovatele bezpilotního stroje). V kategorii A2 musí držet od všech nezapojených osob vzdálenost minimálně 30 m. Pokud létá pilot v kategorii A3, může dron provozovat pouze v oblastech, kde lze důvodně očekávat, že nebudou ohroženy nezapojené osoby. Zároveň je zde nutno dodržovat vzdálenost minimálně 150 m od obytných, rekreačních a jiných prostor. Podmínek je samozřejmě více, ale zde zmiňujeme pouze ty hlavní.

Jak je vidět, existuje možnost volby kategorie provozu A2 nebo A3 u dronu typu C2 (0,91–4 kg). Platí, že pokud létám A2, mohu blíže k obydlím, ale A2 vyžaduje na rozdíl od A3 odborný praktický výcvik. V kategorii A3 dělám pouze online test, ale musím proto dále do pustiny.

Klíčové body by tedy v případě, kdy se rozhodnu létat s bezpilotními prostředky otevřené kategorie, měly být následující:

- Pokud má dron kameru, nebo je těžší než 250 g, musím se jako pilot registrovat, složit online test a dron označit. Mohou platit další podmínky. Více na www.caa.cz.

- Mám povinnost dodržovat pravidla dané kategorie provozu (A1–3).
- Legislativa vymezuje pouze základní právní rámec, je ovšem vhodné nakládat s těmito prostředky s takovou mírou ohleduplnosti, která se dá v daném místě očekávat.

V opačném případě se může stát, že odpočívající leč posilněný soused vstane a sáhne v lepším případě popraku. Trefí-li se, provozovatel zmodrá hrůzou z dopadu dronu, dopadu finančního a pádu ega, sáhne po polínku a máme zaděláno na další článek.

Zdroj informací: www.alza.cz/pravidla-pro-drony-legislativa, www.letejzodpovedne.cz, www.easa.europa.eu, www.caa.cz

Nebezpečná krása paraglidingu

Martin Nežádal

Ujasněme si to hned na začátku. Tento článek nebude o skákání z letadla s padákem na zádech. Paragliding je sport, kdy se létá na padákovém kluzáku. Vypadá to sice jako padák, ale je to spíše křídlo natlakované vzduchem a letí to spíše jako kluzák. Padákový kluzák si paraglidista vynes (nebo se nechá vyvézt) na kopec, křídlo si na kopci rozloží, případně sedačku, do ní pak případně sám sebe, a pak se prudce rozběhne z kopce. Má-li štěstí, křídlo se mu nafoukne nad hlavou a po krátké chvilce ho zvedne nad zem. Má-li smůlu, skončí buď v kotrmelcích, nebo v křoví, nebo obojí, postupně, ale i zároveň.

Kdysi, před léty, jsem byl s manželkou na Pálavě. Byl hezký, slunečný a větrný den a vysoko nad námi na blankytně modré obloze se pomalinku pohybovaly drobné barevné oválky. Říkal jsem si, že to musí být nahoře neskutečná krása a pohoda a že bych to taky někdy chtěl zkusit. Po letech jsme se přestěhovali do Kanic, poznal jsem tady nové kamarády. Jeden z nich (můj soused Pavel – aktivní paraglidista) mě v dobrém smyslu slova donutil k přihlášce do týdenního základního kurzu paraglidingu. Už třetí den výcviku jsem stál na startovačce na Javorovém vrchu v Beskydech a přemýšlel, jestli to instruktor myslí vážně. Opravdu se mám rozběhnout a vznést se ze sjezdovky? Opravdu tam nahoře budu sám? Opravdu to nemá dálkové ovládání? A co když se některá z těch tenkých šňůrek přetrhne? Cestou na lanovce jsem si vybíral hudbu k mému smutečnímu obřadu a přemýšlel, jestli mi pan ředitel dopřeje čestnou salvu, i když to nebude úmrtí ve službě (mohl by!).

O pár okamžiků později jsem poprvé zažil ten zvláštní pocit, kdy jakoby zmizí tíže a z urputného běhu a upoceného úsilí se stane let. Je to jako kouzlo. Možná zrovna tento okamžik mám na celém létání nejraději. Ve vysílačce se ozvalo: „Tak vítěj ve vzduchu, Martine.“ Záhy jsem byl 300 metrů nad zemí. Vítr mi hučel v helmě, moje oči se od větru a vzrušení zalévaly slzami. Padák se dmul nad hlavou a já zase přemýšlel, jestli mi nedali nějaký vadný kus, protože bublinky teplého vzduchu mnou pohupovaly a drncaly nahoru a dolů a vůbec to nebylo tak hladké a jemné, jak to vypadalo ze země. V dálce pod sebou jsem hledal kostel, jelikož u něj měla být kýžená přistávací plocha ohraničená lesem, hřbitovem a ze dvou stran dráty vysokého napětí. Paraglidingový kluzák se ovládá dvěma šňůrami. Zatáhnete za pravou, letíte doprava, za levou, doleva. Zatáhnete za obě, brzdíte. Pokud za jednu šňůru zatáhnete moc, dostanete se do spirály. Když zatáhnete moc

za obě, padák přebrzdíte a pak neletíte, ale padáte. A to je zlé. K tomuto šňůrovému ovládní se přidává ještě ovládní náklony těla. Cílem je udržet padák nad hlavou, protože někdy má tendenci „střílet“ dopředu, jindy zase zaostávat vzadu a to je nebezpečné. Pavel mi říkal, že přistání je složitější asi jako parkování auta do mezery na parkovišti. Pak se zamyslel a dodal, že to komplikuje fakt, že se nepohybujeme na ploše, ale v prostoru. A dále ten fakt, že s padákem nejde zastavit, zacouvat nebo manévr zopakovat. Ách jo... Instruktor mě přes vysílačku nejprve naváděl na hřbitov, pak na dráty vysokého napětí a ve finále, na dráty velmi vysokého napětí – tak zblízka jsem je ještě nikdy neviděl. Poslední zatáčka byla směrem na pokosenou louku a pak jsem se zase dotknul země. Nepřistál jsem sice „na baletku“, tj. tak, že se zlehka dotknete špičkami země a elegantně odcupitáte, ale nijak jsem si neublížil. Postupně přistávali další kandidáti na pilotní licenci. Různým stylem (na nohy, na zadek, „na tygra“ – tj. na všechny čtyři atd.), ale všichni s obrovským rohlíkem místo pusy. „Kdybys neměl uši, smál by ses dokola, co?“ hodnotil instruktor jednoho z nich. „Kde je David?“ zajímal jsem se o kamaráda, který startoval chvíli přede mnou. Po krátké odmlce jsem se dozvěděl, že David musel do nemocnice, že si při přistání zlomil nohu a že mám spěchat s balením padáku, protože mi za chvíli jede zase lanovka nahoru na start. Těch úrazů v základním kurzu pak bylo samozřejmě více. Ale byly to našťastí drobnosti. Boule, odřeniny, podvrtnuté kotníky, naražené paty,

kolena. Paragliding je rizikový sport. Statistiky uvádějí, že je podobně nebezpečný jako jízda na motorce. Ale nejrizikovějším faktorem není sport jako takový, ale nepoučený a nezodpovědný pilot. Pro bezpečné létání je důležité správně ovládat padák, ale to je relativně ta snadnější část. Nejtěžší je správně posoudit počasí. Směr a sílu větru, vývoj oblačnosti, výšku základen oblaků, sílu termického proudění, pravděpodobnost bouřek atd. Zvládnutí základů meteorologie tedy patří k hlavním tématům základního kurzu. Kromě základního ovládní padáku je nutné se naučit správně zvládat krizové situace. Občas se totiž například stane, že padák třeba z 1/2 zkolabuje. Říká se tomu klapanec a je to naprosto běžný jev. Pocitově je to podobné, jako by se s vámi utrhнул jeden závěs sedačky na houpačce. Ve velké výšce nad zemí to není zásadní problém. Padák se během chvíle sám znovu dofoukne a zregeneruje a pak, propocením hrůzou, můžete pokračovat v letu. Problém nastává, pokud ke klapanci dojde nízko nad zemí. Na přemýšlení není moc času, pilot musí správně a rychle jednat, jinak hrozí setkání se zemí. A to štípe. Po týdenním kurzu, absolvovaných testech a předepsaných letech a letových figurách jsem nakonec získal pilotní licenci. Záhy jsem si koupil kluzák, sedačku, záložní padák, variometr (zvukově signalizuje, zda stoupáme, nebo klesáme) a pár dalších „nezbytných“ potřeb. S kamarády jsem začal objíždět blízké i vzdálené startovačky. Jezdíme na Pálavu, do Beskyd, do Rakouska, do Itálie, do Slovinska, do Španělska... Zkrátka kamkoliv, kde

je naděje dobrého počasí a příhodného větru. Zažil jsem i krásné dvouhodinové termické lety, ale většinou se jedná o slety z kopce dolů v délce do 45 minut. Momentálně mě nejvíc lákají výlety označované jako „vol-biv“. To se touláte po horách s pekelně těžkým batohem, ve kterém je padák, trocha jídla a věci na spaní. Cílem je letět, pokud to zrovna jde, večer přistát, přespat v horách a další den si to zopakovat.

Paragliding je prudce návykový. Důrazně před ním každého varuji. Pokud mu propadnete, budete kvalitu svého života posuzovat v kontextu předpovědi termického proudění. A to jsem ještě ani nezmínil tzv. „parawaiting“. To je nedílná součást paraglidingu, kdy ležíte někde na kopci, pozorujete mraky a čekáte na ten správný „interval“ pro start. Někdy při tom člověk i usne.

Krásné léto všem...

Kanická řemesla a koníčky

Jan Beran

Aleš Janský je známý svou zálibou v modelovém létání. Ovládá řadu typů modelů a svůj um nám předvedl například na kanickém Loučení s létem v roce 2020. Ačkoliv se některým tajil dech, Aleš nehnul brvou a na můj dotaz, kde se tomu naučil, odvětil, že je to v podstatě pouhý základ jenom těžko srovnatelný s opravdovými závodníky. Aleš se narodil v Brně, do Kanic jezdí 25 let a 10 let v nich byl. Mezi jeho další koníčky patří sport a motorky.

Aleši, jak ses k létání s modely dostal?

Moje první seznámení s RC modely (rádiem řízené modely – pozn. red.) bylo s autíčky někdy v roce 1995. Ale jak říkal kamarád, ty umíš jen 2D, tak jsem se začal zajímat o letecké modely, které se pohybují ve 3D prostředí.

Co tě na létání baví nejvíce?

Jak se říká – jaký je rozdíl mezi dítětem a chlapem? Pouze v ceně hraček. Kdybych měl tu možnost, nejradši bych lítal se skutečným letadlem nebo vrtulníkem. To jsem bohužel prošvihl, tak si aspoň lítám s modely.

Upřednostňuješ letouny, vrtulníky, nebo koptéry? A proč?

Tím, že jsem prošel všemi kategoriemi modelů, tak můžu říct, že každý má to svoje. Já mám ale nejradši vrtulníky, asi pro náročnost jejich pilotáže. Vlastním i větroň, ten je ale spíš na odreagování a pohodové létání. Dále FPV-koptéry (First-Person View – pozn. red.). To je největší relax, protože se člověk nemusí bát pádů, většinou se tomu nic nestane. Řídí se totiž jakoby z pohledu pilota, kdy palubní kamera přenáší

video do brýlí nebo na monitor a člověk má pocit, jako by seděl na palubě.

Traduje se, že nejtěžší je létat s vrtulníkem kvůli typu řízení, které není úplně intuitivní. Můžeš čtenářům přiblížit, jak funguje tzv. kolektiv, cyklika a rotace?

Ano, vrtulník patří k tomu nejtěžšímu na pilotáž. Když se létá ze začátku v normální poloze, je v podstatě všechno normální a řídí se, jak ho pilot vidí. Ovšem když se vrtulník "hodí na záda", to je poloha, když je model rotorem dolů, je náhle vše jinak, musí se ovládat reverzně.

Co se týče ovládání – modely, které jsem měl a mám, fungují jako opravdový vrtulník. Nejdřív se rotor roztočí na konstantní otáčky s listy ve vodorovné poloze. To je v podstatě volnoběh. Když se listy rovnoměrně pootočí náběžnou hranou nahoru, vrtulník začne stoupat, protože vzniká vztlak. Pokud se ovládáním natáčí zpět k vodorovné poloze, vrtulník klesá. Někde uprostřed vrtulník visí ve vzduchu, což je v poloze, kdy vztlak od listů odpovídá gravitaci. Toto se ovládá kolektivem (všechny listy se naklápí rovnoměrně).

Tím to ale určitě nekončí, že?

Ještě ne! Pod rotorem je cyklika, což je deska, na které jsou tři serva dále spojená s rotorem. Podle povelů z vysílačky, serva cykliku vychylují a podle toho vrtulník letí požadovaným směrem. Mechanicky je to velice náročné. V podstatě se děje to, že jak list rotoru dělá otočku, tak je v některé části otočky víc sklopený a v některé víc naklopený. Tím v podstatě jakoby pádnuje. Výsledkem je, že letí daným směrem. Vrtulník se tak umí pohybovat dopředu, dozadu, ale taky přímo doleva a doprava z pohledu pilota bez nutnosti zatáčení.

O rotaci vrtulníku kolem své osy se zase stará vrtulka na "ocasu" vrtulníku, kterou ovládá další servo. A to buď tak, aby se vrtulník vůbec neotáčel, nebo aby se otáčel, kam potřebujeme. Bez ní by se vrtulník nekontrolovatelně otáčel kolem své osy.

Jaký má u Tebe létání vývoj? Jdeš do větších modelů, zdokonaluješ techniku, nebo se snažíš létat s modely např. s přesnějším řízením a více funkcemi?

Létání je jako každý jiný sport či hraní na nástroje. Chce to trénink. Všeobecně u leteckých modelů platí, že čím větší, tím stabilnější, na vše je víc času. Každý manévr chce trénovat a zautomatizovat, abys nepřemýšlel nad tím, jak se to na vysílačce páčkuje. Pokud nejde o nějakou maketu, kde jsou světla, zatahovací podvozek apod., tak vrtulník má svoje základní ovládání – nahoru, dolů, doleva, doprava, směrovka, výškovka.

Je zvykem zakoupené modely nějak „tunit“? Např. dokoupením jiného ovladače, jiného regulátoru atd.?

Dnes jsou modely buď jako stavebnice holého draku nebo včetně elektroniky nebo komplet sestavené a připravené k letu. Tunit se dá ovšem pořád. Na trhu je spousta komponent.

Co považuješ za nejlepší zdroj informací, pokud chce někdo s létáním začít nebo se zdokonalit?

Zdrojem informací jsou modelářská fóra nebo návštěva modelářské prodejny. Největším zdrojem je ale účast na modelářské akci, kde se člověk od ostatních dozví a uvidí nejmíc.

Co přinesla nová legislativa ohledně pravidel provozu dálkově řízených modelů? Máš za sebou už zkoušky?

Tato legislativa vznikla převážně díky rozmachu dronů! Normální modeláři s tím nemají až tak co dočinění, ale bohužel díky dronům je to taky postihlo. SRC modelem se létá převážně na volných plochách, ale s drony v podstatě kdekoliv. Nová legislativa určuje, kde se smí létat, jak daleko a jak vysoko, třídí modely do hmotnostních skupin. Já zkoušky mám. Jedná se o online test.

Co se nejčastěji pokazí?

Často se pokazí ruce, kdy se člověk zamotá, neví, jak model má a bum! Další, a mnohem horší, jsou technické závady nebo závady v elektronice, to rána mrzí o to víc, protože za to člověk v podstatě nemohl.

Kolik jsi toho už rozbil?

Vzhledem k tomu, že si to přečte i manželka, tak asi tak tři vrtulníky :-).

Chápu... To mi připomnělo kamaráda, který mi říkal, že jeho největší noční můra je, že zemře a jeho manželka prodá jeho hudební nástroje za cenu, za kterou ji řekl, že je koupil... Moc děkujeme za rozhovor!

V příštím čísle zamíříme od jemné mechaniky a křehkých křidélek opačným směrem. S **Janem Šerákem** si povykládáme o jeho řemesle uměleckého kováře a restaurátora, kterému se věnuje ve své dílně v areálu Obnovy.

Na Dolním konci vedle areálu Ekostavu se nachází objekt bývalé stolárny pana Antonína Ševčíka.

Pan Antonín Ševčík začínal před II. světovou válkou se soustružením dřeva. Sériově vyráběl držátka na ruční nářadí (pilníky, dláta apod.). Výrobu zvyšoval a zkonstruoval vlastní automaty na tyto výrobky. Následně rozšiřoval strojní vybavení, koupil katr na kmeny a sušárnu dřeva, aby mohl materiál zpracovávat kompletně v celém výrobním procesu – od rozřezání kmene stromu, jeho vysušení a následně strojní opracování až po povrchovou úpravu. Výrobu stále rozšiřoval, vyráběl ohýbaný nábytek a začal se věnovat dýhování. Provoz běžel i během II. světové války, zaměstnával cca 10 dělníků. Ovšem po roce 1948 začaly značné problémy – nejprve nebylo možné nakoupit materiál, potom následovaly neustálé kontroly, a nakonec došlo ke znárodnění. Nejprve komunistický stát zabavenou stolárnu předal OPP Tišnov. Pana Ševčíka zde nechali krátce pracovat jako zaměstnance, ale zanedlouho s ním byl

pracovní poměr ukončen. Poté musel dojíždět za prací do Brna, přičemž jeho byt byl stále v areálu stolárny. Do zaměstnání musel dojíždět až do věku 75 let, protože erár mu neuznal jeho práci ve vlastní firmě, a neměl tudíž nárok na důchod.

Stolárnu si z dětství dobře pamatují, protože jsme tam s Liborem Neužilem, vnukem pana Ševčíka, často za jeho dědečkem zavítali. Do 70. let se zde vyráběl velmi různorodý sortiment zakázkových stolařských výrobků. Koncem 70. let přešla stolárna pod ŠLP Křtiny a byla sporadicky provozována jako stolařská dílna bez stabilního výrobního programu.

Je to další ze smutných příběhů, kdy místní podnikatel vybuďoval a rozvíjel solidní provozovnu a poskytoval zaměstnání místním lidem. Nakonec o ni, jako mnoho podobných, díky komunistickému režimu bez náhrady přišel.

60. výročí otevření školní budovy

Ondřej Dostálík

V sobotu 17. 4. 2021 jsme si připomněli významný okamžik kanické školy. Je to přesně 60 let, co byla zahájena výuka a do lavic nové školní budovy zasedli první žáci.

Původní školní kronika byla zničena za 2. světové války. Ze zápisu v první dochované kronice školy z 15. 5. 1945 se dozvídáme, že dle staré protokolní knihy obecního výboru v Kanicích byla škola založena v roce 1904. Slavnostní vysvěcení budovy proběhlo 11. 9. 1904 – jedná se o budovu současného obecního úřadu.

Správce školy byl ustanoven J. Černocký, který vtéto funkci působil v letech 1904–1919. Dalšími správci školy byli: E. Viktorín (1919–1934), Ž. Petlachová (1934–1935), F. Jiša (1935–1939), V. Štancil (1939–1943), M. Talanda (1944), J. Buriánek (1944–1947), J. Hrabálek (1947), F. Koudelka (1947–1950) a od roku 1950 J. Trávníček.

Na jaře roku 1957 byl oživen návrh, aby byla v Kanicích postavena osmiletá střední škola pro obce Kanice, Babice n. Sv., Ochoz u Brna a Řícmanice.

Rada MNV v Kanicích podala žádost Okresnímu národnímu výboru v Brně, aby škola byla na základě přání občanů jmenovaných obcí postavena v Kanicích místo v Bílovicích n. Sv. Školský odbor rady ONV v Brně svolal na pondělí 8. 4. 1957 poradu ředitelů škol z Bílovic n. Sv., Babic n. Sv., Řícmanic, Ochozi u Brna a Kanic. Ředitelé škol přednesli stanovisko rad MNV – obce Řícmanice, Kanice, Babice n. Sv. a Ochoz u Brna žádají, aby byla škola postavena v Kanicích, které tvoří přirozený střed všech okolních obcí. Jako další argument byl použit výpočet statistických dat o počtu dětí a růstu jednotlivých obcí, zamezení směnného vyučování ve škole v Bílovicích n. Sv. a co nejkratší dojíždění do škol.

Rada ONV v Brně v červnu 1957 rozhodla o stavbě školy. Proti tomuto rozhodnutí se odvolal MNV Bílovice n. Sv., ale po inspekci v kanické škole bylo odvolání zamítnuto. MNV Kanice a ředitelství školy měly vyhledat vhodné pozemky pro stavbu.

Bylo vybráno místo v trati Buková, a zabrány byly pozemky, jejichž majiteli tehdy byli F. Kalousek,

R. Kalousek, V. Pernica a K. Křenek.

Stavbu budovy projektoval Krajský projektový ústav pro výstavbu měst a vesnic v Pardubicích a prováděly ji Pozemní stavby Brno, národní podnik, závod 02. Investorem stavby byl Okresní investorský útvar Brno-venkov. Stavbyvedoucím byl Z. Kroupa, technický úředník a zednickým mistrem J. Červinka.

Při stavbě se vyskytla technická závada při betonování stropů, které musely být pro špatné složení betonu zpevňovány. Totéž platilo o nosných betonových pilířích. Příčinou tohoto stavu byl nesprávný poměr cementu a šterkopísku, používání nekvalitního volně loženého cementu a také to, že betonářské práce byly prováděny i v době tuhých mrazů. Závady byly odstraněny na náklady prováděcího podniku.

Dne **4. 2. 1961** byla nová budova **Základní devítileté školy v Kanicích slavnostně otevřena**. Vznikl nový školní obvod Kanice (obce Babice n. Sv., Kanice, Ochoz u Brna a Řícmanice). Škola však ještě nebyla vybavena nábytkem a **vyučování v nové budově bylo proto slavnostně zahájeno až v pondělí 17. 4. 1961**. Slavnosti se zúčastnili zástupci místních národních výborů všech obcí školního obvodu Kanice, které přivítal předseda MNV v Kanicích O. Kalvoda i ředitel školy J. Trávníček.

Nová budova měla osm učeben a jednu speciální učebnu pro výuku chemie a fyziky. Součástí budovy byl i tělocvičný trakt s tělocvičnou. Celkové náklady na stavbu dosáhly částky 2 159 000,- Kč.

Školu navštěvovali pouze žáci 6.–9. postupového ročníku, zatímco mladší žáci chodili do škol v jednotlivých obcích.

Pedagogický sbor k 17. 4. 1961 tvořili:

Jaroslav Trávníček – ředitel školy;
Jiří Grebík – zástupce ředitele školy;
Ladislav Bartoš – dějepis – zeměpis;
Marie Boudná – matematika – fyzika;

Miluše Knoppová – zeměpis – tělesná výchova;
Drahomíra Králíková – čeština – tělesná výchova;
Miroslav Máca – výt. výchova – rýsování – ruština;
Jitka Sehnalová – zeměpis – dějepis;
Alois Šinkora – biologie – chemie;
Miluše Fialová – čeština – ruština;
Jiří Klačka – čeština – ruština;
Jarmila Kučerová – vyučující 2. třídy

Další podrobnosti k historii včetně dobových fotografií najdete na webových stránkách školy:

[\(https://www.zskanice.cz/60-vyroci-otevreni-skolni-budovy/\)](https://www.zskanice.cz/60-vyroci-otevreni-skolni-budovy/).

Netradiční jaro v naší mateřské škole aneb distanční výuka pro všechny Motýlky a Broučky

Martina Zonová

Na začátku března zůstaly dveře naší školky zavřené. Abychom dětem čas strávený doma zpříjemnily, připravily jsme pro ně několik zajímavých her v okolí naší školky.

PUTOVÁNÍ S JARNÍČKEM – na cestičce k jaru děti plnily úkoly a společně se skřítkem přivolávaly jaro.

VAJÍČKO PRO VELIKONOČNÍHO ZAJÍČKA – děti si doma vyrobily velikonoční kraslici. Přinesly ji ke školce, kde ozdobily připravené větvičky vrby. Vyzkoušely si své znalosti ve velikonočním kvízu, nakreslily velikonočního zajíčka a dozvěděly se zajímavosti o velikonočních zvycích.

ČARODĚJNICKÁ STEZKA – protože konec dubna patří čarodějnicím, čekalo na děti 11 známých

čarodějnic s úkoly na stanovištích u školky.

SLUNÍČKOVÁ TVOŘIVÁ VÝZVA – kdo měl chuť a tvořivou náladu, zapojil se do výtvarné výzvy. Děti kreslily, malovaly či vyráběly sluníčka z různých materiálů. Překvapily nás svou kreativitou a fantazií. Galerie fotografií všech sluníček se nachází v hale naší školky.

Dle ohlasů a zaslaných fotografií bylo znát, že se hry všem líbily a děti si je s rodiči náramně užily. ☺

Jako by to bylo včera, kdy tisíce lidí sledovali tiskovou konferenci vlády. Z ničeho nic se škola prostě zavřela. Nastaly prázdniny, kvůli nějakému viru z Číny, a za dva týdny měl být konec a my zpátky zasednout do školních lavic. Vlastně jsme tenkrát i slavili. Dva týdny prázdnin, jen tak! Konečně nějaký odpočinek! Byla to paráda, dokud se ze dvou týdnů nestal skoro rok a půl. A najednou už ani nevíme, jaké to ve škole je.

Žijeme v úplně nové době. Nejlepší částí dne se stal příjezd pošťáka s balíčkem, adrenalinovou činností sledování Feriho vykřičníků na Instagramu a nejstrašlivější noční můrou zvuk příchozích e-mailů od učitelů. A ten, kdo teď nemá psa, se často ani po deváté ven nedostane.

Budík zvoní 7:30, reálně vstávám v 8:01. V polospánku se zalepenýma očima zapínám online hodinu. Ani pořádně nevím, co máme za předmět. Jen se připojím na odkaz a se zívnutím pozdravím. Potom položím mobil vedle postele. Snažím se poslouchat a trochu probrat, místo toho ale znovu zavírám oči. Poslouchám, poslouchám... „Haló? Máte nějaký dotaz? Haló?“ Probudím se v naprostém šoku, když na mě učitelka zrovna volá. Je 8:50, hodina dávno skončila a já jsem se tu ocitla úplně sama s matikářkou. Uvědomím si, že jsem celou hodinu prospala. Tak matematika dneska nevyšla, třeba příště. V naprostém šoku a s pocitem studu vypínám online hodinu a nechávám učitelku samotnou a zmatenou (po hodinách totiž na online schůzce zůstávají žáci, kteří mají dotaz nebo prosbu). Proto spojení

rychle ukončím a doufám, že v případě nouze budu schopna zamaskovat to, že jsem celou hodinu neposlouchala a spala. Po pár minutách se připojím k další hodině. Při ní si s klidem zvládnou vyčistit zuby a uvařit kafe. V češtině si připravím oběd a otevřu pošťákovi s třetí zásilkou za tento týden. V odpoledním vyučování zvládnou vyvenčit psa, uklidit a znovu si lehnout do postele.

Omluvenky ve stylu – dobrý den, omlouvám se, nefunguje mi wifi; bratr má dnes můj počítač; vypadla elektřina; nešlo se mi připojit; zrovna jsme měli oběd; utekl nám pes; morče mi rozkousalo dráty od počítače; zrovna nám rodí kočka; někdo zvoní; teď se mi to seklo; maminka vytřela podlahu a já si nemůžu jít pro učebnici aj. – se staly běžnou realitou. Učitelky si u hodiny zvládají zatopit v krbu, vyhubovat křičícímu dítěti, zavřít štekajícího psa, aby nerušil, nebo dokonce umýt nádoby. Zatímco my se potíme u testu.

Na druhé straně jsou to ale večery strávené nad školou, nekonečná asistence rodičů, ze kterých se během roku stali učitelé, vychovatelé, uklízečky i školní kuchařky a technická podpora zároveň. Prezenční výuka se stala dávnou historií a běžný denní režim si už nedovedeme ani představit.

Ale žádný strach, svítá lepším zítřkům. A ať už to možná vypadá jako nerozhodné trhání okvětních listů (půjdeme do školy, nepůjdeme do školy), jistě se jednou ve škole všichni sejdem.

Jaké to ale bude, až se vrátíme zpátky? Zjistíme, že se povídající učitel nedá ztlumit vypnutím zvuku, že se nemůžeme jen tak natáhnout na lavici a usnout a že v případě nudy si nemůžeme uvařit oběd, projít se po pokoji nebo pohladit kočku. Jak se to bude vyvíjet, nevím. Co vím ale jistě, že se do školy moc těším a nejsem sama! A co vy, těšíte se taky?

Psáno v období uzavřených škol na jaře 2021 (pozn. red.).

Už zase půjčujeme!!!

Titulek stejný jako v loňském letním čísle. Doufám, že se už nedočkáme zavírání knihoven a rušení kulturních, sportovních a jiných společenských akcí.

Tímto bych vás všechny chtěla pozvat nejen do knihovny pro nové knížky, ale také na promítání filmů. Bude probíhat na hřišti základní školy formou **letního kina**. Obec Kanice zakoupila v loňském roce promítací přístroj včetně aparatury a velkého i malého plátna. Promítání jsme si už vyzkoušeli na podzim loňského roku v rámci akce Loučení s létem.

Během letošního léta máme v plánu promítnout samostatně dva české filmy, jeden film pro děti a potom vybrat jeden dokumentární film z nabídky projektu Promítej i ty (festivalu Jeden svět). Bohužel v současné době ještě nemáme pevné termíny promítání, sledujte proto aktuality, rozhlas, plakáty a sdílejte potom mezi známými.

Dále bych vás chtěla pozvat na **odpolední i večerní program připravený dobrovolným svazkem obcí (DSO) Časnýř k 20. výročí jeho založení**. Bude se konat také na hřišti základní školy v Kanicích dne **20. srpna** v odpoledních hodinách. Program bude zahájen odpoledne představením DSO a krátkým medailonem jednotlivých obcí, pokračovat bude kulturním programem a filmem o Obřanském hradu.

Přeji všem pěkné léto a hodně příjemných zážitků a setkání na kterékoli z akcí konaných v Kanicích.

Pozvánka do Bílovic – září 2021

Vážení čtenáři Kanických listů,

přijměte pěkné pozdravení celé redakce Bílovického zpravodaje. Chceme vás pozvat **18. září 2021 ve 13:00** do Bílovic n Sv. **Dne 15. května uplynulo 140 let (1881) od události, kdy byla v Bílovicích n. Sv. zřízena železniční zastávka** a kdy k nám přijeli první návštěvníci z Brna a mohli se seznámit s naší krásnou krajinou, obcemi v ní a obyvateli, kteří tu od nepaměti žili. Tuto vpravdě historickou událost chceme oslavit a moc si přejeme, abyste u toho byli s námi. Připravujeme bohatý kulturní program, se kterým se budete moci včas seznámit na plakátech. V nabídce programu budou: příjezd historického vlaku, vojsko v historických uniformách, jarmark, projížďky koňským spřežením, komentované prohlídky, stánky sobčerstvením a suvenýry, hudba a vystoupení pěveckých sborů; týž den budou probíhat tradiční sousedské slavnosti a sokolské hody, výstava historie školství v Bílovicích n. Sv. a mnoho dalšího. **Těšíme se, že k nám přijdete.**

Za redakci Bílovického zpravodaje

Pavel Kováč

Velikonoční stezka

Irena Kovářová

Před Velikonocemi zavítal do Kanic kouzelný velikonoční zajíček, aby dětem nachystal zábavnou stezku plnou úkolů a zpestřil jim i jejich rodičům letos jinak ne moc veselé Velikonoce.

Na stezce lesem za Obnovou si děti potrénovaly svou fyzickou zdatnost i mozkové závity. Zajíčkovy úkoly zahrnovaly přechod klády, mrštný skok, trénink na průlez zaječí norou, přesný hod, ale i tajenku, jejíž vyluštění představovalo poslední úkol. Účastníci, kterým se podařilo šifru rozklíčovat, zjistili, že mají vyrobit velikonočního zajíce (ano, zajíček je trochu Narcis☺). Po zaslání výtvorů děti získaly sladkou odměnu. Sešla se opravdu pěkná řádka povedených zajíčků i pár humorných pojetí. Zajíčkoví udělaly kladné ohlasy i množství jeho podobizen velkou radost, a proto věříme, že příští rok k nám opět zavítá s podobným překvapením.

Foto: Sehnalovi

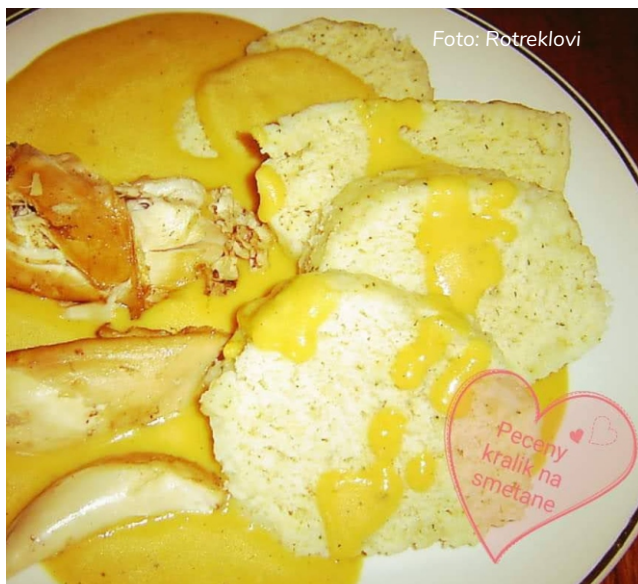

Foto: Rotreklovi

Foto: Petr Kolář

Foto: Karel Vaněk

Foto: Karel Vaněk

Foto: Karel Vaněk

Putování za pokladem pána z Nového hradu

Nicol Kolářová

Co se udá, když Jindřich Černoorský paměti Jana Krušiny, dřívějšího pána z Nového hradu, objeví? To se pak Kanicemi pážecí družiny potloukají, snažíce se nalézt pro obrněného Jindřicha část ztraceného pokladu. Ten byl kdysi dávno za dob Jana Krušiny odcizen místními lapky v kanických lesích nebohému kupci Janovi z Líšně.

Velké pátrání se uskutečnilo 23. května. Na více než 40 pážat čekala strastiplná a dlouhá cesta plná překvapení a úkolů. Těch se všechna pážata zhostila se statečností velikou. Mimo jiné přepadení lapkou přežila, zlato našla, amulet pro ochranu svou uřízla, raněné své cestou ošetřiti musela, ba i prase divoké

skolit dokázala. Na závěr se do temné kanické sluje skrz strašidelné nástrahy prodrala a vytoužený poklad našla. Jindřich se s nimi o část pokladu nakonec podělil, a tak všichni odcházeli domů odměněni za to, že záhadu starou vyřešiti pomohli.

Voda v pytli

„Další číslo zpravodaje bude na téma letectví“, přečetl jsem si v e-mailu zadání naší šéfredaktorky... Hasiči z Kanic a letectví – tyto oblasti se na první pohled nepřekrývají. Ale nenechte se mýlit! Letecká technika je pro práci hasičů a záchranářů velmi důležitým článkem.

Když nám na jaře roku 2017 přišla pozvánka na výcvik „**Spolupráce s leteckou službou**“, nemohli jsme se dočkat. Na louce kousek od obce Tvarožná se sjelo asi 40 hasičských aut a všichni netrpělivě koukali k obloze. Po chvíli se objevil vrtulník a za zvření spousty prachu a suché trávy přistál na volné ploše uprostřed louky. Obsluha začala rozkládat neidentifikovatelný chuchvalec lan, kovových kroužků a jakési plachty. „**Tohle je bambi vak,**“ začala instruktáž kolegy z letecké hasičské služby, „**no a teď to musíme nějak rozmotat,**“ pokračoval. Po pár pokusech o rozetnutí gordického uzlu zasáhl Honza Krs, který ve volném čas skáče s padákem a s podobnými zádrhly se údajně potkává běžně, a za použití pár záhadných chvatů klubko opravdu rozpletl.

Následovalo samotné cvičení: plnění bambi vaku provádí dvě družstva po dvou hasičích hadic se speciální zahnutou proudnicí. Úkol zní snadno – dojít s proudnicí ke „**kyblíku**“ (vaku), otočit kohoutek, počkat až to nateče a stáhnout se. Ovšem ve zvřeném prachu a větru, kdy vám pět metrů nad hlavou

visí třítunový hřmící stroj (hasiči využívají k zásahům policejní vrtulník Bell 412), s hadicí, která váží bezmála 100 kg a předmět, do kterého se máte trefit, se kýve v poloměru deseti metrů všemi směry – to už taková legrace není. Jakmile začne téct voda, vrtulník ji okamžitě rozstříká všude kolem – i pod přílbu a do očí. Po naplnění je potřeba rychle uvolnit prostor, aby vrtulník mohl bezpečně odletět, což často znamená nejdřív vyprostit dolní končetinu zpod tunového vaku s vodou, který se při napouštění rád roztomile přitulí jako přerostlý domácí mazlíček.

Nabyté zkušenosti jsme prakticky využili v únoru roku 2019, kdy byla jednotka povolána k rozsáhlému požáru lesa mezi Bukovinkou a Pístovicemi. A protože jsme měli výcvik za sebou, cisterna s posádkou byla ihned převelena na louku u rybníka Valcha a celou naučenou proceduru jsme si stříhli několikrát naostro.

Mimochodem – původ slova bambi vak není zcela objasněn. Jedná se o českou variantu oficiálního názvu podvěsného vaku – v originále „**Bambi Bucket**“. Název tomuto užitečnému zařízení dali jeho tvůrci z firmy SEI Industries. Proslýchá se, že je k tomu inspirovala servírka Bambie, která pracovala v jejich oblíbeném hasičském baru v Idahu.

No a když zrovna neplníte bambi vak stranou od požáru a pracujete přímo na požářišti v lese, může se vám snadno stát, že si vás pilot letadla splete s ohniskem požáru a celý náklad vody vám pustí za krk. Video do textu dát nejde, tak alespoň snímek z něj pro pobavení – takhle se cítí hasič, který má neodbytný pocit, že mu za chvíli poteče do bot (a nejen tam).

Krásné letní dny a všem pevné zdraví přeje výjezdová jednotka z Kanic. Opatrujte se!

Foto: Michal Matoušek

Poutník

V posledním roce většina z nás více než kdy jindy procházela zdejším krásným okolím, neboť to byla jediná možnost, jak se dostat někam bezpečně mimo domov. Všimli jste si, že kolem Kanic vede svatojakubská cesta? V terénu je vyznačena logem hřebenatky, což je druh mlže obývajícího Středozemní moře. Takto se značí **Cesta svatého Jakuba (španělsky Camino de Santiago). Tento název označuje historickou síť dvanácti poutních cest, které vedou ke hrobu svatého Jakuba Staršího v katedrále v Santiagu de Compostela ve španělské Galicii.**

V roce 2018 vznikla Evropská asociace Romea Strata (tzv. Římská cesta) s cílem znovuobjevit a představit starobylou poutní stezku víry a kultury, která v minulosti vedla k hrobům sv. Petra a sv. Pavla, a to od Baltského moře až do Říma. Úsek jihomoravské části stezky spojuje místa s bohatou duchovní a kulturní tradicí. Vede přes Velehrad, Křtiny, Brno, Rajhrad a Mikulov. Právě kolem Kanic prošla tohoto roku 17. května skupina poutníků, kteří předali štafetu v Mikulově rakouským kolegům, aby ji donesli dále do italského města Aquileia. Součástí tohoto putování byli také poutníci z Kanic, Babic, Bílovic nad Svitavou i Ochozi.

Obecně termín pouť označuje cestu za účelem návštěvy nějakého poutního místa, které má náboženský význam. První poutě křesťanů jsou zaznamenány již od 2. století a mířily k hrobům mučedníků; později od 4. století začali také poutě do Svaté země a poutnictví se pak postupně nadále velmi rozvíjelo. Systém různých nocleháren a poutních domů byl ve středověku velmi propracovaný. Místa pro odpočinek poutníků, kde byli vždy přijímáni, byla vzdálená asi tak na den pěší cesty. V době osvětenství se od poutí vlivem tereziánských a josefinských reforem upouštělo. Poslední dobou však překvapivě nabývají silně na vzestupu. Zatímco ještě v sedmdesátých letech putovali poutníci např. do Santiaga v desítkách, v uplynulých letech vzrostl počet poutníků na stovky tisíc (v roce 2018 se uvádí až 327 378 poutníků).

Proč tomu tak je ve společnosti, která se v dnešní Evropě hrdě označuje jako sekulární?

Pouť křesťané obvykle podnikali jako pokání za hřích, v touze po očistění a posvěcení. Kdo by se dnes však vydal na dlouhou cestu s takovým podivným cílem?

Dnešní poutníci však zdaleka nejsou jen křesťané toužící po pokání. Na poutní místa přicházejí kromě křesťanů také turisté, výletníci a dobrodruzi, ale i lidé, kteří hledají odpovědi na otázky kolem smyslu života a lidské existence vůbec. Proč hledají? Každý člověk má v sobě touhu po něčem, co ho přesahuje, ať již si to připouští či ne. Pokud připustíme, že člověk je stvořen Bohem, logicky musíme připustit, že také každé nitro člověka je nastaveno ke svému tvůrci, kterého hledá. Svatý Augustin píše: „... Neboť jsi nás stvořil pro sebe a nepokojné je naše srdce, dokud nespočine v Tobě!“ A tak se domníváme stejně jako svatý Augustin, že každý člověk hledá přirozeně to, co ho přesahuje. A co nás skutečně přesahuje, je neviditelné, neuchopitelné, ale zároveň velmi blízké. Nejsou to domy, vzdělání, kariéra, není to prestiž, uznání, a už vůbec ne materiální bohatství.

Přejeme vám během léta nevšední niterní zážitky na některém z těchto míst, kde se naši předkové po staletí jako poutníci přicházeli modlit za svou spásu a kde i my můžeme načerpat sílu a požehnání pro svůj život. Vždyť každý z nás je poutník na cestě k věčnosti.

Foto: <https://www.svetoutdooru.cz/>

Nové cyklotraily na Chocholkách

Martin Ondroušek

Možná jste si při jarní procházce k lesnímu hřišti na Chocholkách všimli nově vybudovaných cyklotrailů v obecním lese. S laskavým souhlasem obce je zbudovali tátové malých cyklistů, aby jejich děti měly o důvod více trávit svůj volný čas sportem na čerstvém vzduchu.

Byly vytvořeny dvě tratě, a to výhradně z přírodních materiálů. Jednoduchá pro menší cyklisty, aby získali správné návyky, než se vypraví na trať do Jedovnic nebo do Mariánského údolí. Obtížná se skokánky pro větší bikery, aby mohli dále vylepšovat své cyklistické dovednosti. Za skvělý kus práce, který zde asi desítky nadšených tátů spolu s potomky ve svém volném čase odvedla, jim patří velký dík a uznání. Je šokující, že se záhy našel kazisvět či kazisvětí, kteří náročnější trať neváhali zcela zničit, čímž nejen zmařili hodiny těžké práce dobrovolníků, ale především dětem jednu z mála možností sportovního

vyžití, jež jim v době kovidových omezení a zrušených kroužků zbyla. Věřím, že se snad v budoucnu podaří rozbitou trať alespoň částečně obnovit, aniž by se opět stala předmětem destrukce. Na závěr bych chtěl všechny, kteří budou zbývající trať užívat, poprosit, aby tak činili s opatrností a s respektem k lesu i ostatním jeho uživatelům, především aby jezdili vždy jen během dne, s helmou, nepřečeňovali své síly, nevyjížděli mimo trať a dodržovali v lese klid a pořádek. Věřím, že našim malým cyklistům bude trail sloužit k radosti i užitku.

Běh za sklínkou medu 2021

Martin Nežádal

Koronavirová pandemie hluboce zasáhla do našich životů, tedy i do konání sportovních akcí. Výjimkou nebyl ani Běh za sklínkou medu, který se pravidelně koná v Kanicích na Prvního máje. V roce 2020 byl závod úplně zrušen, v letošním roce byl zorganizován distančně. Jen pro připomenutí – Běh za sklínkou medu (někdy taky Honey Race) je závod na dvou okružních trasách (7,6 km a 14,7 km), které vedou z Kanic přes Babice n. Sv. a v případě delší trasy ještě přes Alexandrovku. Nultý ročník se konal v roce 2013.

Distanční forma závodu znamenala, že každý závodník proběhl ve stanoveném období (19. 4. – 16. 5. 2021) zvolenou trasu samostatně, a to třeba i opakovaně. Organizátorovi potom poslal svůj tracklog, tedy záznam proběhnuté trasy a dosaženého času z chytrého telefonu, nebo hodinek. Do výsledků se započítal pouze nejlepší čas dosažený na vybrané trati.

A jak to tedy dopadlo? Celkem se letos závodu zúčastnilo 34 běžců. Ačkoliv letos nepadnul traťový rekord, i tak byly výkony velice hodnotné, zvláště když člověk uváží, že každý účastník bojoval pouze svlastním dechem a s obsahem kyseliny mléčné ve svalech a akutně chyběl pohled na vzdalujícího se soupeře, který běžce vybičuje k výkonu až na hranici svých možností. Zejména bych chtěl upozornit na výkony na krátké trati v ženské kategorii. **M. Tollarová**

zvítězila historicky druhým nejlepším časem. A smolačkou tohoto ročníku je bezpochyby H. Kielarová, která zabloudila v závěru (stejně jako A. Ptašková, R. Burdilák a M. Šerák) a do cíle se vrátila o něco kratší trasou. Za toto zkrácení bylo nutné k výslednému času přidat časovou penalizaci 1:30 min, což ve výsledku vedlo k těsně druhému místu. Vzhledem k tomu, že si Hana na jiném místě trasy nechtěně prodloužila, tak věřím, že příští rok se v této kategorii můžeme těšit na mimořádně zajímavý závod s velkou šancí na překonání traťového rekordu.

Velice rychle běžela také obě děvčata (H. Pivovarová, K. Drncová) na dlouhé trati – historicky 4. a 6. nejrychlejší čas, takže i jim patří velké uznání.

Na dlouhé trati už třetím rokem dominuje **T. Hrnčíř**. Je jedním ze dvou běžců, kteří dokázali běžet tuto trasu pod 1:00:00 h. Tomáš to letos dokázal

už podruhé a na této trati byl zatím pokaždé na stupních vítězů – dvakrát první a jednou druhý... To se bude těžko překonávat!!!

Detailní výsledky závodu jsou uvedeny na webu: www.nezadal.wz.cz/hr. Pořadí bylo započítáno do Poháru o běžeckého krále a královnu Časnýře, který bude pokračovat v sobotu 26. června závodem na 10 km v Řícmanicích na sokolském cvičišti

(prezence 9:00–9:30, start v 10:00).

Distanční forma závodu byla nouzová. Běh za sklínkou medu je obvykle rodinná akce, bývá organizován i závod pro děti, po závodě se ještě chvíli posedává, kláboší, popíjí... atd. To vše letos chybělo. **Doufám, že v roce 2022 se konečně zase osobně (!) potkáme na Prvního máje v Kanicích u starého hřiště na startu Honey Race 2022.**

Kam na výlet

K Součkově studánce, starému mostku v Jančovci, Kapustově jeskyni a přes Skalky k Srnčí studánce (6,5 km)

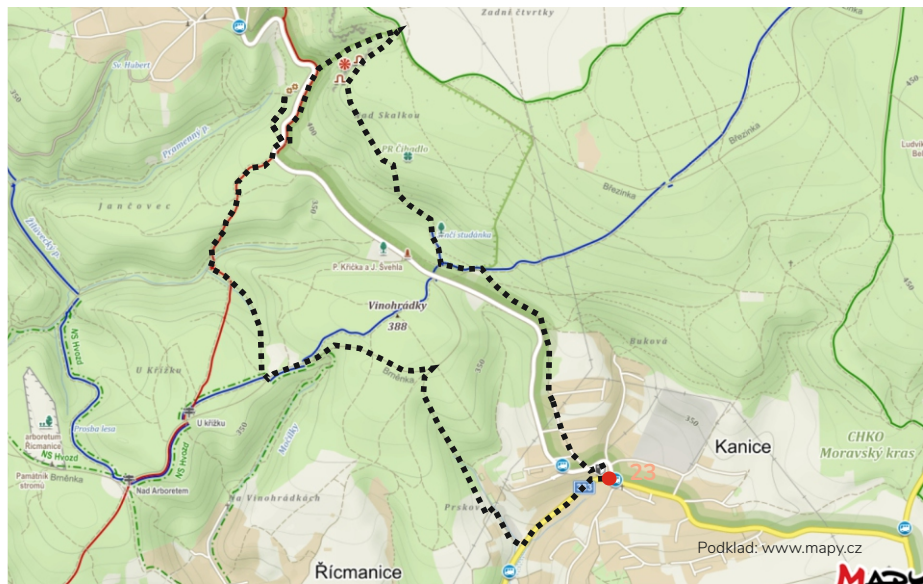
Karel Horáček

Dnešní 6,5 km krátkou, ale poměrně náročnou trasu zahájíme na odbočce k Ekostavu pod Kanicemi. Vydáme se na Prskov. Před tenisovým kurtem zahneme do kopečka vlevo a po pár metrech polouce vpravo k lesu. Vejdeme na cestu, která v mapách není většinou evidovaná a vede asi 50 m souběžně nad údolím. Po 200 m zabočíme vlevo do kopce. Tady po pár metrech na levé straně asi 30 m od cesty uvidíme přírodní zajímavost – dva netradičně srostlé stromy

Vyjdeme dál na Brněnku. Po ní se dáme vlevo a dojdeme za Konůpkovu louku, kde odbočíme vpravo a jdeme úvozem směrem k Rosenauerově cestě. Asi 100 m pod Konůpkovou loukou se nachází tzv. Součkova studánka. Jedná se o „horní“ pramen

levého přítoku Žilůveckého potoka. Studánka je neupravená – jedná se pouze o skruž, ze které poslední roky voda nepřetékala ven, a to ani při poslední návštěvě v prosinci 2020. Studánku kdysi upravil lesník pan Souček a využíval ji k zalévání výpěstků lesních stromů v blízkém okolí.

Sejdeme až dolů k Žilůveckému potoku, narazíme na červenou TZ (cesta S. K. Neumanna) a po ní Jančovcem dojdeme na silnici do Babic n. Sv. Po 50 m odbočíme vlevo na neznačenou cestu. Asi po 150 m v místě, kde se cesta začne stáčet vlevo, se zastavíme. Vpravo, resp. rovně je dnes již málo používaná odbočka. Kdysi to ale byla hlavní vozová cesta do Babic n. Sv. A na ní je další cíl dnešního putování.

Podklad: www.mapy.cz

Technická památka, sice nezapsaná, ale významná. Jedná se o nejstarší mostek v našem širokém okolí. Zachoval se jen díky tomu, že příjezdová cesta do Babic v těchto místech kdysi změnila trasu a přestala se používat. Mostek leží těsně za odbočkou a kdo nedává pozor, vůbec ho nezaregistruje (dnes je skrytý v porostu). Je nutné sejít pod něj dolů – shora jeho starokrása není vidět vůbec.

Citace z publikace knihy „Lesy Mendelovy univerzity – lesy člověku“ od Ing. Pavla Mauera a Ing. Jiřího Truhláře (2016).

„Kamenný můstek v Jančovci“

„Na staré vozové cestě z Babic nad Svitavou do Kanic, v údolí pod babickou myslivnou, je vzácná technická památka – starobylý klenutý mostek, postavený z nasucho skládaných vápencových kamenů. Rozpětí klenby činí 3 m, její výška je 1,5 m, celková výška s korunou pak 2,5 m. Šířka vozovky je 5 m. Můstek byl opraven ŠLP v 1. pol. 80. let 20. stol.“

Od mostku se vrátíme zpět na silnici a vydáme se směrem k Babicím n. Sv. Jdeme po hranici PR Čihadlo. Po 300 m chůze po silnici zabočíme vpravo do lesa a úzkou pěšinou ve žlábku, přes vyvrácené stromy absolvujeme 300metrový nádherný a dobrodružný „horský“ výstup. Tento ještě obohatíme vyšplháním ke Kapustově jeskyni. Kapustova jeskyně nese jméno po babickém „dezertérovi“ Kapustovi, který se zde skrýval. Nakonec ho v Babicích n. Sv při útěku na hřbitovní zdi v roce 1903 zastřelil místní „příliš aktivní“ hajný Mráz za vydatné pomoci Antonína Ševčíka. Kapusta se stal pro široké okolí na dlouhou dobu hrdinou, symbolem svobody a babické asendy (vysvětlení níže v textu) po další roky postrachem pro policii a krmí pro tehdejší novináře. Podle povídky J. Marchy z knihy „Kamarádi lesa“, která tuto událost popisuje, napsal jeho přítel J. Mahen knihu a divadelní hru o čtyřech jednáních „Dezertér“ (uváděnou také pod názvem Kamarád svobody).

Žlábkem vystoupáme nahoru a po úzké pěšině zabočíme o 180° vpravo na Skalky, kde je jedna z nejkrásnějších vyhlídek v okolí. Před válkou zde stávala rozhledna.

Po úzkém chodníku pokračujeme dál – asi 50 m od vyhlídky je vstup do Babické jeskyně. Odsud jdeme dál po chodníčku a přes tzv. Židovský hřbitov se dostaneme nad Kanický lom. Kolem něho sejdem (!!) dolů až k Srnčí studánce a zpět do Kanic.

Kapustova jeskyně:

V Kapustově jeskyni byly nalezeny pozůstatky neolitického osídlení. Od r. 1952 zde probíhal dílčí archeologický průzkum vedený PhDr. Ladislavem Blatným. Z něho plyne, že jeskyně byla obývána minimálně od 4. stol. př. n. l. Bylo zde objeveno nejen mnoho kosterních pozůstatků ulovené zvěře, ale i zbytky různých keramických nádob z různého období a také kostěná jehla s provrtaným ouškem, pazourkový nožik, amulety atd. Více informací lze najít v babické kronice nebo výše uvedené publikaci J. Pidry z r. 2015. Archeologickým ústavem příslibený komplexní průzkum jeskyně nebyl zatím proveden.

Babické „Odvody v černém“

Doplnění k událostem kolem Kapusty a následných babických asend (tzv. „odvodů v černém“). Zajímavě jsou fakta popsána v knize Josefa Pidry „Babice nad Svitavou od středověku po současnost“, v kapitole Protirakouský antimilitarismus. Níže je uvedeno několik krátkých úryvků:

„...hajný Mráz byl obžalován, ale Antonín Ševčík, který byl s ním, dosvědčil, že Kapusta na Mráze mířil revolverem, což bylo velmi nepravděpodobné, protože Kapusta byl Mrázem střelen do zad ve chvíli, kdy vyskakoval na zeď. Mráz byl soudem osvobozen, avšak celou vesnicí odsouzen, a tak přeložen na jiné polesí...“

...Tehdy v roce 1904 se mělo 31 branců dostavit k odvodu. Bývalo obvyklé, že k odvodu chodívali branci s vojenskými písněmi a od odvodů s vojenskou čapkou a kytkou. Tehdy tomu však bylo jinak. Na schůzce před odvodem bylo usneseno, že každý bravec bude mít širokou černou vázanku... Ráno v odvodní den stály na návsi tři vozy a na každém z nich byly umístěné desky s červenými nápisy: „Jedem, neboť musíme, kdo schopen, bude otrok“ – „Armáda, hrob našeho mládí, žalář naší svobody“ – „Chtějí naše těla, duši a jazyk náš však ubíjí“. Koňská spřežení u vozů měla dlouhé černé stuhy v hřívách a v ocasech. Branci ve vozech pak seděli v smutku

ajelo se jako na pohřeb. Cestou přes Bílovice, Obřany a Husovice byli doprovázeni davem lidí. Cesta ulicemi do Králova Pole, kde byl odvod, byla senzácí dne...

...u Semilassa z toho byl velký poprask. Ostatní rekruti, když to viděli, strhávali své pentle a odvody se proměnily v protirakouskou demonstraci.

...Druhý den přišli četníci do Babic... Byli odsouzeni i majitelé vozů... Zprávy o tomto babickém odvodu se roznesly po kraji a dostaly se až za hranice státu. Psaly o něm nejen všechny české noviny, ale s nezávislostí pak i vídeňské, švýcarské (Neue Zürcher Zeitung, Besler Nachrichten), francouzské (Matin, Figaro), dánské a švédské, ovšem k nespokojenosti rakouských úřadů...

...V následující rok 1905 před odvodem branců četníci denně pátrali po vesnici, aby se neopakovaly loňské události... Ráno v den odvodu branci s černými vázankami nejeli vozy, ale ubírali se pěšky s vlajícím černým praporem k adamovskému nádraží na vlak. V Adamově způsobili poplach, četníci zabavili černý prapor a praporečník Stanislav Kubeš byl pak odsouzen k 24 hodinám vězení.

A potom rok co rok přicházeli babičtí branci až do první světové války k odvodu s černými vázankami...“

Studánky v kanickém katastru

Karel Hynčt

Víte, kolik se v našem katastru nachází studánek? Na mapě jsem jich našel celkem pět takových, které mají jméno. Ačkoli je jedním z nejoblíbenějších cílů výprav do blízkého okolí Srnčí studánka, tato se již nachází na území obce Babice n. Sv. Všechny níže zmiňované prameny najdeme jihozápadně od naší obce.

1) Lipová studánka

Studánka leží na okraji chatové oblasti u prašné cesty z Kanic směrem k bývalému kanickému koupališti. Najdete ji 100 m od spodní zastávky autobusu. Nedaleko stromu s cedulkou „Lipová studánka“ je starý vývěr s malým pramínkem, kousek vedle vlevo u schodů je vývěr nový, ze kterého teče vody více.

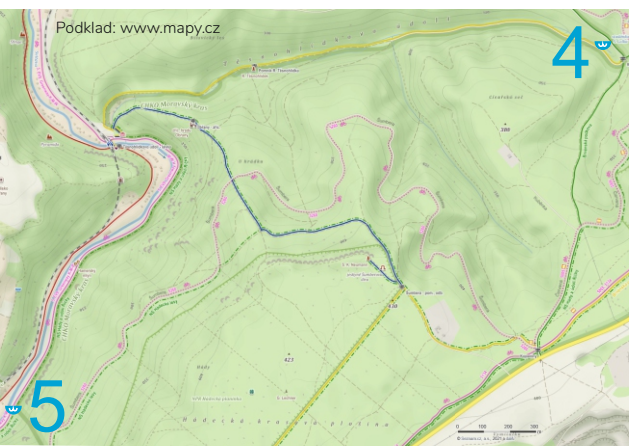

2) U koupaliště

V podstatě se jedná o neupravený pramen, je to soustava dvou jezírek. Místo se nalézá asi 400 m jižně od koupaliště v Řícmanicích. Jde se tam ulicí Hybešovou, až na kraj lesa. Vlevo ve žlábku je bahnitě prameniště, kde po úpravě v minulosti vznikla studánka. Dnes je to zde rozbité. Úpravu před lety provedl místní občan, který přehrazením prameniště vytvořil tůňku, v hrázi pak do kamenů uchytil přepadovou trubku, ze které voda vytékala.

3) Pro Silva (česky: Pro les)

O 600 m dále po lesní cestě jihozápadním směrem potkáme další studánku, kterou tvoří v kamenité zídce zasazená železná trubka s vyvěrajícím pramenem. Na zídce leží mramorová deska nesoucí název pramene. Původní studánka z roku 1940 byla rekonstruována v roce 2001. Její jméno odkazuje na exkurzi evropského výboru organizace Pro Silva, která se konala 15. 6. 2001 v lesích Školního lesního podniku Masarykův les.

4) Studánka Stanislava Lolka

K tomuto prameni vede od bílovecké Sokolovny zelená turistická značka, cesta je dlouhá 2 km. Studánka byla vybudována v roce 1966 a je památkem malíře Stanislava Lolka, jehož kresby lesních zvířat inspirovaly Rudolfa Těsnohlídka k napsání příběhu o Lišce Bystroušce. Kamenitá zídka studánky nese vyobrazení samotného malíře s liškou v náručí.

5) Marcelka

Studánka se nachází v nejvýchodnějším místě našeho katastru u cyklostezky z Bílovic n. Sv. do Brna. Vzdálenost od Sokolovny, případně od Resslervy hájovny je asi 3,6 km. Pramen sotva kape a není možné ani ochutnat. V kameni v zídce je nápis – Studánka Marcelka, restauroval L.P. 1998 20. 5. DS (iniciály).

Pokud náhodou máte ve svém archivu nějaké starší třeba i černobílé fotografie, zkuste je naskenovat a poslat na redakční e-mail. Mohli bychom zmapovat, jak se prameny proměňovaly a jak se měnila jejich vydatnost.

Zima 2020/2021 a jaro 2021 v Kanicích

Teplotní a srážkové charakteristiky zimy 2020/2021 a jara 2021 v Kanicích.

	Prosinec	Leden	Únor
T_{avg}	2,2 °C	-0,1 °C	0,0°C
T_{max}	12,6 °C (5. 12. 14:40)	12,4 °C (22. 1. 14:10)	19,02°C (26. 2. 14:20)
T_{min}	-7,1 °C (20. 9. 2:50)	-9,5 ° (17. 1. 21:10)	-15,0 °C (15. 2. 07:00)
Sr_{sum}	46,0 mm	47,0 mm	29,0 mm
Sr_{max}	10 mm (25. 12.)	11,5 mm (7. 1.)	7,5 mm (8. 2.)
	Březen	Duben	Květen
T_{avg}	3,5 °C	7,7°C	13,2°C
T_{max}	28,3 °C (31. 3. 14:40)	28,8 °C (1. 4. 13:10)	32,7 °C (11. 5. 16:10)
T_{min}	-9,9 °C (21. 3. 4:00)	-6,8 °C (7. 4. 4:10)	-1,3 °C (8. 5. 5:30)
Sr_{sum}	23,5 mm	29,5 mm	57,0 mm
Sr_{max}	6,5 mm (12. 3.)	8,0 mm (13. 4.)	20,0 mm (14. 5.)

KLIMATOLOGIE: Průměrná teplota vzduchu činila v zimě 2020/2021 přibližně 0,7 °C a byla tudíž o necelý 1 °C chladnější než zima 2019/2020. Sezónní srážkový úhrn (122 mm) mírně přesáhl hodnotu dlouhodobého průměru (105 mm). Na jaro 2021 se nezapomene především díky převažujícím nízkým teplotám, sezónní průměr teploty vzduchu (8,1 °C) byl o 2 °C chladnější než v roce 2020. Srážkový úhrn (110 mm) přibližně odpovídal dlouhodobému průměru.

ZAJÍMAVOSTI:

- Únorová minimální teplota vzduchu (-15,0 °C) představuje dosavadní rekord naměřený na stanici od roku 2018; překonána byla hodnota -14,7 °C z 23. 1. 2019.
- V průběhu zimy ale nastalo pouze šest „ledových dnů“ (z toho čtyři v únoru), kdy denní maximální teplota vzduchu nevystoupala nad 0 °C.
- Srážky vypadávaly od prosince do února celkem rovnoměrně, denní úhrny byly zaznamenány ve 40 dnech z celkových 90.
- Nejsušší částí zimy byla druhá polovina února, ve které bylo naměřeno pouze necelých 5 mm srážek.
- Téměř přesně na první jarní den (o den později) byla naměřena nejnižší hodnota teploty vzduchu činící téměř -10 °C.
- Na loňský „Apríl“ (1. 4.) byla naměřena nejnižší teplota vzduchu celého jara, na „Apríl“ letošní pro změnu absolutně nejvyšší teplota vzduchu za měsíce březen a duben...
- Již třetím rokem po sobě byl sušší počátek jara kompenzován květnem, kdy bylo naměřeno více srážek než v předešlých dvou měsících.
- Nejvlhčím obdobím jara v jinak srážkově průměrné sezóně bylo období poloviny května, na které dle pranostik připadají tzv. ledoví muži, kteří se letos vlivem oblačnosti a srážek nedostavili.

Pozvánka na kulturní a sportovní akce pro veřejnost v Kanicích

V souvislosti s trvajícím omezením není pro pořadatele lehké akce plánovat, může tak docházet ke změnám uvedených akcí, jejich rušení, ale i ke vzniku nových.

Aktuální přehled akcí najdete vždy v aktualitách na webu obce Kanice: www.obeckanice.eud.cz

2021

červenec	Letní kino	Knihovna Kanice
srpen	Letní kino	Knihovna Kanice
14.8.	Letní noc	Hodový výbor Kanice
20.8.	20. výročí mikroregionu Časnýř	DSO Časnýř
11.9.	Loučení s létem	Hasiči Kanice
18.9.	Zažít Kanice jinak	kanické spolky
září	letní kino	Knihovna Kanice
září	Bazárek dětského oblečení, hraček a sportovních potřeb	tKanička
23.10.	Masarykova vatra	Hasiči Kanice
říjen	Dýňování	tKanička

Všechny události související s Krojovanými hody jsou kvůli vládním opatřením bez náhrady zrušeny.

Foto: ilustrční

Zapojte se do tvorby Kanických listů, je to i váš zpravodaj!

Pokud máte připomínky, návrhy, podněty, nebo rovnou hotové příspěvky do konkrétních rubrik obecního zpravodaje, neváhejte a podělte se s námi o ně. Příspěvky budou redakční radou průběžně zpracovávány do nových čísel dle tematického zaměření.

Uzávěrka příspěvků do dalšího čísla je **30. 9. 2021**.

V případě zájmu o jakoukoli formu spolupráce nás kontaktujte na redakčním e-mailu:

redakce@obeckanice.eu

Kanické listy

Zpravodaj územního samosprávného celku,
vydává Obec Kanice, Kanice 76, 644 01 Kanice, IČO:
00363171, evidenční číslo MK ČR E23486, ročník IV.
– červen 2021.

Redakční rada:

Kristína Makovská Dostálová (šéfredaktorka), Petr Ševčík st., Blanka Kalivodová, Ivo Pernica, Kristýna Rotreklová, Karel Hynšt, Hana Rakšány Dvořáková,

Martin Ondroušek, Jan Beran, Jan Drábek, Marie Šmahelová, Aneta Minaříková, Petr Kolář.

Grafická sazba: Nicol Kolářová.

Jazyková korektura: Petr Kolář.

Kontakt na redakci:

redakce@obeckanice.eu

Toto číslo vyšlo 21. 6. 2021 nákladem 430 ks.
Pro občany Kanic zdarma.

Foto: redakce a autoři článků, pokud není uvedeno jinak. Za věcnou správnost odpovídají autoři.

Redakce si vyhrazuje právo zaslané příspěvky upravovat, případně neuveřejnit. Nevyžádané rukopisy se nevracejí.

Veškeré materiály otištěné v Kanických listech jsou uveřejněny se souhlasem autorů. Jejich další použití třetími stranami podléhá autorským právům a zákonu upravujícímu tato práva.